



The Holy See

VIAGGIO APOSTOLICO IN POLONIA

**DISCORSO DI GIOVANNI PAOLO II
ALLA COMUNITÀ LITUANA**

Cattedrale di Łomża - Mercoledì , 5 giugno 1991

Drogi Księżę Kardynale, bracia w biskupstwie!

Bracia i siostry! Umiłowani Litwini!

Brangūs broliai seserys lietuviai!

1. Gorąco pragnąłem spotkać się z wami podczas mego pobytu w łomży, dlatego na wstępie wyrażam moją wielką radość, że doszło do tego modlitewnego spotkania tutaj, w katedrze diecezji łomżyńskiej, którą współtworzycie żyjąc na tej ziemi, modląc się i dając świadectwo swej wierze. Witam was wszystkich i serdecznie pozdrawiam. Wraz z wami cieszę się obecnością przedstawicieli Episkopatu Litwy oraz wszystkich gości przybyłych na zaproszenie biskupa łomżyńskiego.

W tej godzinie myśl moja biegnie ku pięknym zakątkom ziemi sejneńskiej i suwalskiej, gdzie żyje wasza zwarta wspólnota litewska. Wspominam wspaniałą bazylikę w Sejnach, do której jesteście tak bardzo przywiązani, gdzie przed laty dane mi było razem z Prymasem Polski, kard. Stefanem Wyszyńskim, współkoronować figurę Matki Bożej Sejneńskiej.

Żyjecie tutaj na ziemi waszych ojców, związani wspólnotą języka litewskiego, dla którego wielkie zasługi położył bp Antanas Baranauskas, którego grób znajduje się w bazylice sejneńskiej. Jednoczy was i wiąże troska o wiarę, kulturę i zachowanie ojczystych obyczajów w waszych rodzinach i społecznościach parafialnych. W ten sposób dokonuje się ubogacenie całego społeczeństwa, a więc i Polski, której jesteście obywatelami. Taką postawę miałem na myśli pisząc w encyklice "Redemptoris Missio": "Chrześcijanin i wspólnoty chrześcijańskie żyją

dogłębnie włączeni w życie poszczególnych narodów i są znakiem Ewangelii również w wierności swojej ojczyźnie, swemu narodowi, narodowej kulturze, zawsze jednak w wolności, którą przyniósł nam Chrystus. Chrześcijaństwo jest otwarte na powszechne braterstwo, gdyż wszyscy ludzie są dziećmi tego samego Ojca i braćmi w Chrystusie” (Ioannis Puali PP. II, *Redemptoris Missio*, 43).

Dobrym potwierdzeniem waszej pieczy nad pielęgnowaniem i utrwalaniem języka i kultury litewskiej jest Liceum Ogólnokształcące w Puńsku. Tylko na tej drodze, poprzez kształcenie młodzieży, zapewnicie przyszłość i trwałość waszej tożsamości litewskiej. W życiu waszej społeczności starajcie się doprowadzić do doskonałej pełni te wskazania, które z miłością daje wam Kościół.

2. Chrystus Pan, obejmując Modlitwą Arcykapłańską wszystkich, którzy będą wierzyć, modlił się także za was, aby w przebogatej panoramie świata: narodów, ludów i języków - *wasz naród znajdował należne sobie miejsce*, “aby wszyscy stanowili jedno, . . . aby świat uwierzył” (Io. 17, 21). Kościół, z woli Chrystusa jednocząc wszystkie narody, wyraża troskę o ich duchowe dobro w różnoraki sposób. Służba kapłańska waszych duszpasterzy wspiera wasze słuszne aspiracje narodowe i utrwała waszą świadomość i waszą tożsamość. Dlatego tak *ważna jest sprawa powołań kapłańskich wywodzących się spośród litewskich rodzin*, w których panuje duch autentycznego chrześcijaństwa. Pojmujecie to doskonale, jak wielka jest potrzeba kapłanów litewskich: dla was i nie tylko dla was.

Drodzy bracia i siostry Litwini! Ojcowie i matki! Niech sprawa powołań kapłańskich i zakonnych będzie przedmiotem waszej modlitwy i owocem waszej żarliwej wiary. Papież kładzie wam to dzisiaj na serce!

3. Spotkanie w Kościele łomżyńskim ze wspólnotą litewską - oprócz wymienionych treści - ma jeszcze dalsze i szersze odniesienia. *Spotkanie z wami otwiera myśl naszą i rozszerza serce na cały naród litewski*, który jest tak blisko, graniczy przecież z Polską właśnie poprzez diecezję łomżyńską. Czyż w tej chwili możemy o tym nie pamiętać? Czy w godzinie tegoszczególnego spotkania nie dociera do nas poprzez granicę echo wiary i nadziei tego narodu, który jest mi tak bliski i drogi: narodu litewskiego!

Ze szczególnym wzruszeniem myślę teraz o pamiętnym dniu 28 czerwca 1987 r., w którym Kościół na Litwie - w Wilnie, a Kościół powszechny w Rzymie, w Bazylice św. Piotra, świętował 600-lecie Chrztu Litwy. Wtedy to, w obecności reprezentantów Episkopatu Europy wypowiedziałem słowa, które nie zatraciły aktualności, co więcej: na tle doświadczeń ostatnich lat i miesięcy te słowa jeszcze pełniej wyrażają moje uczucia do was i do ukochanej Litwy. Oto te słowa:

“Drodzy nasi bracia i siostry z Litwy! . . . Pragnieniem serca jestem z wami i pragnę od dawna być pośród was. *Codziennie* nawiedzam waszą Ojczyznę w modlitwie. W tej modlitwie i tej pamięci o was łączy się ze mną cały Kościół. Zwłaszcza Kościół na kontynencie europejskim odczuwa żywą

łączność z wami, umiłowani bracia i siostry, którzy przez samo swoje geograficzne położenie, przez całe wasze dzieje należycie do wielkiej rodziny narodów chrześcijańskich na tym kontynencie” (Ioannis Pauli PP. II, *Celebrazione del VI centenario del battesimo della nazione lituana*, 28 giu. 1987: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, X, 2 (1987) 2346s.).

Wspominam dziś to wyjątkowe święto katolickiego narodu, jakim było 600-lecie Chrztu Litwy, gdyż przybliżyło ono społeczeństwom Europy i świata bogate dziedzictwo wiary chrześcijańskiej, która przez wieki zapuściła na Litwie silne korzenie, wniknęła głęboko w duszę narodu, stając się natchnieniem dla obyczajów, duchowości, kultury i cywilizacji tego nadbałtyckiego bastionu Kościoła.

4. Litwo! Ojczyzno świętych, męczenników i bohaterów! Litwo, kraju Maryi! - jak niegdyś z podziwem wyraził się wizytator apostolski, późniejszy papież Pius XI.

Litwo św. Kazimierza z dynastii Jagiellonów, świadka historii Litwy, tak bardzo związanego z historią Polski, który przyszedł na świat w zamku królewskim na Wawelu, a po swojej przedwczesnej - po ludzku - śmierci powrócił do Wilna, skąd kiedyś na Wawel przybył jego litewski pradziad Jagiełło - Jogaila (Ioannis Pauli PP. II, *Allocutio in Audentia generali*, die 4 iul 1990: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XIII, 2 (1990) 48). Ten święty, jako patron Litwy, jest szczególnym symbolem i znakiem jedności Litwinów poprzez stulecia, a zwłaszcza w ciężkich doświadczeniach dziejów.

Postać św. Kazimierza, którego razem z braćmi Litwinami czczą Polacy, również jako swego patrona, rozjaśnia wspólną historyczną przeszłość obu sąsiaduj¹cych z sobą narodów i rzuca promień nadziei na przyszłość harmonijnego, owocnego współżycia i współpracy we wszystkich dziedzinach bytu narodowego, zawsze w poszanowaniu powszechnie uznanych zasad ładu międzynarodowego, co służyć będzie trwałemu pokojowi w tej części Europy.

Litwo błogosławionego arcybiskupa Jurgisa Matulaitisa, założyciela i reformatora zgromadzeń zakonnych, ożywionego wielką miłością do Niepokalanej, nieustrudzonego i nieustraszonego pasterza Kościoła wileńskiego! [. . .]

Nie umiem jeszcze tak, jak kard. Sładkevièius, jeszcze się muszę trochę uczyć. Zanim przyjadę na Litwę, dobrze, że mamy tutaj ten przystanek w łomży.

5. Wam i waszym braciom, i siostram znad Niemna, Wilii i Bałtyku, i zewsząd, gdzie bije litewskie serce, mówię: *trzeba modlić się, trzeba ufać i trwać w jedności wiary i miłości.*

Z Ostrej Bramy (*Ausros Vartai*), która jest *symbolem niezniszczalnego ducha narodu*, gdyż stoi niewzruszona wśród zmiennych, jakże nieraz bolesnych i dramatycznych dziejów, Matka Miłosierdzia jest ucieczką i duchową podporą nie tylko Litwinów, ale także sąsiednich narodów,

znakiem nadziei dla narodu, który rozpoznaje orędzie zbawienia płynące z tego sanktuarium: orędzie miłości, pokoju, sprawiedliwości i wolności (Ioannis Pauli PP. II, *Allocutio ad precatorem «Angelus Domini»*, die 28 iun. 1987: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, X, 2 (1987) 2354).

W duchu Modlitwy Arcykapłańskiej Chrystusa, która wyraża *ewangelię pojednania, pokoju i miłości*: “Oby się tak zespolili w jedno, aby świat poznał, żeś Ty Mnie posłał i żeś Ty ich umiłował, tak jak Mnie umiłowałaś” (Io. 17, 23) - życzę wam, bracia i siostry Litwini, upragnionych owoców jednoczącej miłości waszych wierzących serc, w życiu waszej społeczności i w życiu narodu litewskiego.

Umiłowani Litwini! Z wami jest Chrystus! Z wami jest Maryja, Matka Miłosierdzia! Z wami jest Kościół! Z wami jest też Papież!

Wam wszystkim tu obecnym, waszym rodzinom, parafiom, środowiskom i wszystkim, którzy trwają z nami w duchowej jedności, błogosławię z całego serca.